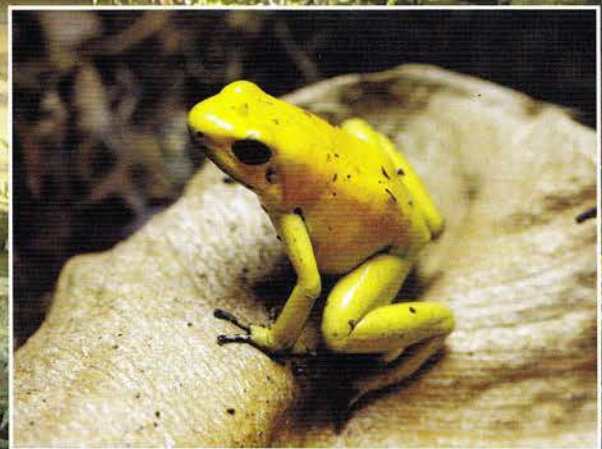

DN magazine

Uitgave van
Dendrobatidae Nederland
December 2013
Jaargang 25

Kikkers zijn fascinerende dieren

Mantella laevigata van Madagascar

Dendropsophus ebraccatus, een fraaie kikker

Een sieraad in uw huiskam

er

Tekst en foto's: Erik Wevers

DENDROBATES
TINCTORIUS
AUREUS
MANNETJE

TWEE VROUW-
TJES VECHTEN
OM DE
HEERSCHAPPIJ
IN DE BAK

EEN DIER IN
HET
NATUURLIJKE
BIOTOOP IN
SURINAME

EEN VROUWTJE
BIJ HET
AFZETTEN VAN
EITJES

Als DN-lid van het eerste uur staat Erik Wevers model voor het kweken met *Dendrobates tinctorius* azureus. Hij heeft zelfs de vindplaats van deze kikker in het zuiden van Suriname bezocht.

Wij laten deze keer zijn 'bak' de revue passeren. Het is een waar regenwoud met, naast zijn blauwe kikkers, bijzondere planten.

Al 30 jaar heb ik me 'beperkt' tot het kweken van slechts één soort: *Dendrobates tinctorius* azureus. Goede kweekresultaten van anderen maakt het minder noodzakelijk om gericht te kweken. Daarom heb ik zo'n tien jaar geleden alle kleine terraria weg gedaan om plaats te maken voor één grote bak van 2 meter lang, 85cm diep en 1,5 meter hoog. Het is een stukje tropisch regenwoud geworden met de nadruk op de beplanting. Het totaalplaatje is voor mij het belangrijkste; dit geldt ook voor mijn aquarium, mijn tropische volièretuin maar vooral ook voor mijn huiskamer. Zo is het kikkerkamertje geveerd in de kleuren lichtblauw, donkerblauw en zwart, de kleuren van mijn azureus. Zo rommelig en volgepropt als mijn huiskamertje is, een soort rariteitenkabinet, zo leeg en strak is het kikkerkamertje. Dit geeft een mooi contrast. Tevens fungeert het kikkerkamertje als 'museum' over de geschiedenis van *D. tinctorius* azureus.

Het terrarium is eigenlijk een paludarium en bestaat maar voor een klein gedeelte uit water, voornamelijk omdat *D. tinctorius* azureus een bodembewoner is. De bodem bestaat uit een dikke laag kleigranulaat dat fungeert als biologisch filter, met daarop turfplaatjes, stronken hout, stenen en beplanting. Deze stronken zijn echt; de daarna aangebrachte stronken, lianen en achterwand zijn grotendeels van kunststof (butylacetaat) gemaakt, bedoeld voor o.a. afdichting van badkamers. Eenmaal uitgehard is dat rotbestendig. Al dit kunststof voorkomt dat, als je epiphytentakken eindelijk echt mooi beginnen te worden, de boel is weggerot en instort. Het zit er nu zo'n tien jaar in en het ziet er nog net zo uit of het gisteren aangebracht is. Het is donkerbruin van kleur en net niet echt mooi om naar te kijken, maar als het terrarium vol zit met planten zie je er niets meer van.

Op het watergedeelte is een Eheim-pomp aangesloten met een biologisch filter en al het water wordt constant rondgepompt via een watervalletje op een stronk. De watertemperatuur is 27°C en in het watergedeelte bevindt zich ook een mistapparaat. Het systeem van Jewelspray met 9 sproeikoppen en een bijna geruisloze pomp voorziet voor het grootste gedeelte in de watervoorziening van de beplanting.

Tevens moet je bij zo'n gevarieerde beplanting met de hand bijsproeien. Dit is nodig voor de specifieke zorg van sommige individuele planten. Omdat dit moet, zorgt het er tevens voor dat je niet teveel op de techniek gaat vertrouwen. Je planten en dieren krijgen zo een betere verzorging omdat je er extra aandacht aan schenkt. Het sproeiwater komt uit mijn aquarium, zacht zuur met voedingsstoffen, en uit een tweetal biologisch perfecte vijvers.

Het licht is erg belangrijk voor de planten; ik was over de vorige verlichting (vooral TL) niet tevreden. Ik heb nu gekozen voor drie ElektroX greenline energy saving lampen van elk 200 Watt (type grow van 6500°k en type flower van 2700°k). Deze lampen zijn helaas alleen geschikt voor grotere terraria in verband met de warmte die ze afgeven en hun grote formaat van zo'n 40x10x10cm. Deze gezamenlijke 600 Watt zorgt voor voldoende licht, nodig bij zo'n hoge bak, maar ook voor veel warmte, hoewel dat bij deze lampen heel erg meevalt. Door wat zwaardere ventilatoren wordt de lucht dag en nacht verplaatst door de bak. Dit is onmisbaar voor het welzijn van de orchideeën. Ook wordt warme lucht boven uit het terrarium gezogen en bij de lichtkap weer weggeblazen het kamertje in. Daar staat ook altijd een raam open en het kamertje is voorzien van een simpele airco die lucht uit het kamertje naar buiten blaast. Zo kan ik de temperatuur boven in de bak op ongeveer 30°C houden en onderin op 25°C. De nachtelijke afkoeling ligt ongeveer 8 graden lager. De kikkers kunnen daar goed tegen en het is essentieel voor de bloei van onder andere de orchideeën. Dit soort lampen is speciaal gemaakt voor bloemen en planten en wordt veel gebruikt voor de kweek van dat ene plantje dat tinctoriusachtige visioenen veroorzaakt met beelden van fantastica en mysteriosus maar vaak eindigt in terriblis.....

De beplanting bestaat uit veel klim- en slingerplanten die het geheel optisch aan elkaar weven. Het gaat hierbij om planten als *Begonia schultzei*, *Alsobia dianthiflora*, *Ficus montana*, *Anthurium scandens*, *Lycopodiums* etc. Door de gehele bak komen ook vele soorten mossen, varens en selaginella's voor. Deze plantensoorten creëren een echte oerwoudsfeer. Vooral bovenin de bak zitten de lichtbehoevende bromelia's in een uitgebreid assortiment en dan vooral de wat kleiner blijvende soorten als *Neoregelia lilliputiana* en *Ampullacea*. De tillandsia's zijn bij mij favoriet; *Tillandsia albertiana* en *T. funkiana*, beide met knalrode bloemen en *T. dotsonii* en *T. crocata*, beide vooral aantrekkelijk door hun hemelse geur. Een plantenfamilie die mij erg aanspreekt en vele soorten herbergt die uitermate geschikt zijn voor onze terraria zijn de Gesneriaceae. Soorten als *Chirita tamiana*, *Streptocarpella* 'White butterflies', *Episcia's* etc. Alle bloeien met

EEN KLEINBLIJVENDE PRACHTIG BLOEIENDE *TRISETELLA CORDELIAE*

DE AANTREKKELIJKE BLOEIWIJZE VAN *CIRRHOPELALUM ROTHSCILDIANUM*

DEZE SELAGINELLA OVERWOEKERT BIJNA DE PLEUROTHALLUS

DE KLEINBLIJVENDE NEOREGELIA AMPULLACEA EN BEGONIA ELEAGNIFOLIA

fantasiebloemetjes in velerlei kleuren en vaak het hele jaar rond. De echte favorieten in mijn terrarium zijn de vele soorten mini-orchideetjes. Voor een gifkikkerterrarium zijn vooral de soorten van belang die warmte nodig hebben of verdragen. Van de geslachten *Pleurothallis* en *Masdevallia*, soorten met zeer bijzonder bloemetjes, zijn er helaas maar weinig geschikt voor een warme bak. *Bulbophyllum medusae* en *B. blumei*, *Epidendrum porpax*, *Aerangis biloba* en *Phalaenopsis lobbii* zijn dan beter geschikt. Het aloude boek, internet en vooral de adverteerders in ons DN-blad kunnen u er meer over vertellen. Het langdurig succesvol kweken van al deze planten kan alleen maar met alle beschikbare technieken en veel TLC (tender, love and care). Al die moeite loont zich en bijkomend voordeel is dat je de dieren in het terrarium ook beter in de gaten gaat houden en eventuele problemen die zich voordoen op tijd signaleert.

In het watergedeelte van mijn paludarium zwemmen visjes als Ender-guppen, dwergcichliden, Corydoras, *Hypancistrus zebra* en wat prachtige gekleurde slakken en dwerggarnaaltjes

Op het droge zijn de hagedisjes *Phelsuma klemmeri* en *Lygodactylus williamsi* te vinden; blauwe hagedissen bij blauwe kikkers. En natuurlijk *Dendrobates tinctorius azureus*, een groep van tien dieren, die zichzelf in stand houdt door af en toe wat nakweek in te brengen uit de bloedgroep van T. de Liefde, Wevers, Blijdorp, Baltimore etc. Het aantal van tien gaat goed, met meer mannen dan vrouwen. Dit aantal is ook nog losjes gebaseerd op mijn vergunning/ontheffing nr. 532, wet BUD van 1984 voor het 'onder zich hebben van tien blauwe gifkikkers voor onbepaalde tijd'. Naast mijn azureus zitten er in het terrarium tien *Ranitomeya benedicta*, die de gehele bak gebruiken en puur voor het gefluit nog twee mannetjes van *Phyllobates vittatus*.

Het terrarium is zo groot dat fruitvliegen en springstaarten in het terrarium zelf gekweekt kunnen worden. Het fruit voor de vliegen is ook fruit voor de hagedissen, die daarnaast nectardrank krijgen en soms wat kleine krekels. De vissen krijgen vooral levend voer muggenlarven, artemia's en water-vlooien.

Slakken in het terrarium, een ramp voor orchideeënwortels, bestrijd ik met (blauwe) slakkenkorrels van het merk Eco-style, die niet gevaarlijk zijn voor andere levende have. Uiteraard moet je deze korrels niet gebruiken in het watergedeelte!

Voor verdere informatie over dit terrarium en bewoners zie mijn website: www.okopipi.nl. Speciale aandacht verdient het hoofdstuk Filmpjes, Expeditie-Suriname, met de eerste filmbeelden van *Dendrobates tinctorius azureus* in zijn natuurlijke biotoop. Voor de geschiedenis van *Dendrobates tinctorius azureus* moet u bij het hoofdstuk kikkers zijn. ■